

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRIMÁRNE VZDELÁVANIE
(ISCED 1)**

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Hodinová dotácia pre jednotlivé ročníky:

Vzdelávacia oblasť		<i>Umenie a kultúra</i>			
Názov predmetu		<i>Hudobná výchova</i>			
Názov ŠkVP		---			
Ročník		<i>1. ročník</i>	<i>2. ročník</i>	<i>3. ročník</i>	<i>4. ročník</i>
Časový rozsah výučby	Povinná časť	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
	Voliteľné hodiny	---	---	---	---

Vzdelávacia oblasť			<i>Umenie a kultúra</i>
Názov predmetu			Hudobná výchova
Názov ŠkVP			---
Časový rozsah výučby	Povinná časť	1	<i>1 hodina týždenne; 33 hodín ročne</i>
	Voliteľné hodiny	-	
Ročník			1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník
Škola			<i>Základná škola s materskou školou Senohrad</i>
Stupeň			<i>ISCED 1 – primárne vzdelávanie</i>
Dĺžka štúdia			<i>štyri roky</i>
Forma štúdia			<i>denná</i>
Vyučovací jazyk			<i>slovenský</i>
Poznámky			<i>Platný od školského roku 2023/2024</i>

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Úvod:

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov. Vzdelávací štandard hudobnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia hudobného umenia.

Charakteristika predmetu:

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia. Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú seberealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a

vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

Ciele predmetu:

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

Kognitívne ciele

- Poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.)
- Prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebavyjadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- Prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- Zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- Poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel,
- Získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojov

Socioafektívne ciele

- Uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- Empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory,
- Bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- Získať schopnosť spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu a skupinové projekty,
- Chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vnímania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- Na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch
- Dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

Kľúčové kompetencie

- Rozvíjanie citového sveta žiakov,
- Formovanie mravných vzťahov žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- Výchova žiakov hrdých na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- Vhodné a nenásilné spájanie hudby s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,

- Výchova vnímavých, aktívnych poslucháčov, tolerantných k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám a subkultúre

Obsah predmetu

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Finančná gramotnosť
Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť hlas na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, ✓ rytmizovať reč, ✓ melodizovať reč 5.-3. a 5.-6.-5.-3. stupňom (so-mi; so-la-so-mi), ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch ✓ hrať na tele, 	<p>Hlasová činnosť vokálne činnosti v rámci rozsahu d1-h1, rytmizovanie reči: detské ľudové a autorské piesne, popevky, riekanky, rečňovanky, dialogické hry, hlasové a dychové cvičenia, hry s dychom a hlasom 2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty, pomocné rytmické prostriedky (rytmické slabiky ta, ti-ti a ich kombinácie, ručné znaky na vyjadrenie rytmu) pomocné intonačné prostriedky: ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika</p> <p>Inštrumentálne činnosti správne použitie Orffových nástrojov (paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá, xylofón, zvonkohra, metalofón); hra na tele, hra na objektoch, hra na zvukových hračkách a ďalších elementárnych nástrojoch</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať melodické modely, ✓ aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, ✓ sluchom rozlíšiť rozličné kvality zvuku a tónu, ✓ identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, ✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, 	<p>2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty modely 5.-3. a 5.-6.-5.-3. (so-mi, so-la-so-mi) ostinátne rytmicko-melodické sprievody rytmická a melodická improvizácia</p> <p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny) zvuk, tón: výška, sila, dĺžka, farba, tempo, metrum, dynamika, hry so zvukom; kontrasty: nízky – vysoký hlasný – tichý dlhý – krátky, rýchly – pomalý, metaforické vyjadrenie farby tónu: lesklý - temný, chladný – teplý, kovový – drevitý a pod. spev, sólo, zbor, hra na sólovom</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, ✓ uplatniť vhodný pohyb v hudobno–pohybových hrách so spevom, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, pohybom adekvátne vyjadriť hudobno–výrazové prostriedky, ✓ ovládať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, ✓ stvárať riekanku či pieseň hudobno–dramatickými prostriedkami. ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ✓ vizuálne zobraziť zvukové vnemy. 	<p>hudobnom nástroji, hra orchestra, husle, klavír</p> <p>rytmické modely ta, ti-ti a kombinácie, melodické modely so-mi, la-somi</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti hudobno–pohybové hry so spevom, tanečná chôdza, tanečný beh, pochod, prísunový krok dopredu, dozadu a do strán, pohyb, gesto, mimika, tleskanie, plieskanie, dupanie pomocný prostriedok percepčných činností (počúvanie hudby)</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti príbehy, rozprávky, básne; integrácia s predmetom slovenský jazyk a</p> <p>Hudobno-vizuálna činnosti grafická notácia; grafická partitúra; integrácia s výtvarnou výchovou</p>	
--	---	--

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Finančná gramotnosť
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používať hlas vedome, so správnou hlasovou technikou na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, ✓ spievať relatívne čisto a rytmicky správne, ✓ reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, ✓ rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, ✓ melodizovať reč 5.-3.; 5.-6.-5.-3. a 5.-3.-1. stupňa (so-mi; la-somi; la-so-mi-do), ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, 	<p>Hlasové činnosti vokálne činnosti v rámci rozsahu c1-c2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, popevky, riekanky, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia taktovacie gestá 2/4 a 3/4 taktu, gestá na zmeny tempa a dynamiky rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, pól'ová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, sa, tai-ti ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu</p> <p>Inštrumentálne činnosti Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón,</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať melodické modely, ✓ vytvoriť inštrumentálny sprievod, 	<p>zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, pól'ová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, tai-ti</p> <p>so-mi, so-la-so-mi, so-mi-do, durový kvintakord</p> <p>inštrumentálny sprievod – jedným tónom, dvoma tónmi toniky a dominanty, jednoduché ostináto predohra, medzihra a dohra</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ inštrumentálne improvizovať, ✓ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa – nástup, odsadenie, adekvátne meniť tempo, dynamiku, ✓ aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, ✓ určiť vlastnosti zvuku, charakter skladby, vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, ✓ pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ identifikovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky v kontrastoch, ✓ pri počúvaní identifikovať nástrojové obsadenie hudobnej skladby, ✓ rozlíšiť niektoré hudobné nástroje v počúvaných skladbách, ✓ rozpoznať jednohlas, dvojhlas, ✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, ✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, ✓ tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, dramatickými prostriedkami, ✓ vytvoriť hudobno - dramatický celok, 	<p>improvizácia</p> <p>gestá učiteľa</p> <p>Percepčné činnosti - aktívne počúvanie</p> <p>zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretáciu učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom</p> <p>výrazné zvukové kontrasty, pohyb kantilény, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma, agogické</p> <p>zmeny jednohlas, dvojhlas, zbor</p> <p>hudobná forma, malá piesňová forma</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti</p> <p>pohybová improvizácia, pohybová interpretácia pohyby v priestore (chôdza, pérovanie, poskoky, beh, cval, jednokročka, dvojkročka), pohyby na mieste (ohýbanie sa, vystieranie, výskok, drep, otočka, švihanie, hra na tele – tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie; orientácia v priestore (vpred, vzad, vpravo, vľavo, hore, dolu, v kruhu, v rade, v zástupe, jednotlivo, v dvojiciach, v skupine)</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti</p> <p>nahrávky, piesne, príbehy, rozprávky, video, integrácia s rozličnými vyučovacími predmetmi</p> <p>materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, riekanky, básne, rozprávky, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scénky</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ✓ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, ✓ interpretovať tú istú pieseň rôznymi výrazovými prostriedkami (spevácky, pohybom, hrou na hudobnom nástroji). 	Hudobno-vizuálne činnosti notový zápis tónov c1-a1	
--	--	--

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Finančná gramotnosť
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), ✓ prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, ✓ spievať čisto a rytmicky správne, ✓ reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, reagovať na štandardizované dirigentské gestá (taktovacie schémy), nástup a odsadenie, ✓ rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, ✓ hlasom realizovať rytmické schémy podľa zápisu, ✓ tvoriť adekvátne texty k rytmickým schémam, ✓ spievať melodické modely (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do) ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, ✓ hrať na tele, ✓ hrať na objektoch, ✓ vytvoriť elementárne hudobné nástroje, 	Hlasové činnosti vokálne činnosti v rámci rozsahu h-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky, nástup a odsadenie rytmické modely melodické modely Inštrumentálne činnosti Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje	

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať melodické modely podľa zápisu, ✓ vytvoriť inštrumentálny sprievod, ✓ inštrumentálne improvizovať, ✓ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gesta učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku. ✓ aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam ✓ identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, ✓ identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, ✓ rozpoznať jednohlas, dvojhlas, ✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, ✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno -výrazové prostriedky, ✓ realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, 	<p>rytmické hodnoty štvrtová, osminová, polová, šestnástinová, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, synkopy, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, tai-ti, ti-tai, ti-ri-ti-ri</p> <p>melodické modely so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do inštrumentálny sprievod, ostinató, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra improvizácia dirigentské a individuálne gesta učiteľa</p> <p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom</p> <p>funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo; forma – kontrastné časti nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje (husle, kontrabas, flauta, klavír, trúbka, bicie) komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby jednohlas, dvojhlas, zbor hudobná forma, malá a veľká piesňová forma</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia</p> <p>polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti</p>	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, ✓ vytvoriť hudobno–dramatický celok, ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ✓ vizuálne zobrazíť zvukové vnemy, ✓ vytvoriť (zapišu), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis. 	<p>vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi</p> <p>tvorivá dramatika</p> <p>Hudobno-vizuálne činnosti</p> <p>grafická partitúra</p> <p>notový zápis tónov c1-c2</p>	
---	---	--

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Finančná gramotnosť
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), ✓ prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, spievať čisto a rytmicky správne, ✓ poznať špecifiká ľudovej hudobnej kultúry vlastného regiónu, ✓ spievať jednoduchý dvojhlas (udržia svoju melodickú líniu), ✓ intonovať podľa notového zápisu melodické modely, ✓ hlas používať v improvizácii a elementárnej kompozícii, ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, ✓ hrať na tele, ✓ hrať na objektoch, ✓ vytvárať elementárne hudobné nástroje, 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>vokálne činnosti v rámci rozsahu b-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči</p> <p>kánon, burdón, ostinátny druhý hlas</p> <p>melodické modely napr. s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-mr-d; d'-t-l-s-f-m-r-d; a i taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky improvizácia a elementárna kompozícia</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>samostatne zhotovené elementárne</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať podľa zápisu jednoduché melodicko-rytmické útvary, ✓ vytvoriť inštrumentálny sprievod ✓ inštrumentálne improvizovať, ✓ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku ✓ dirigovať, ✓ aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam, ✓ identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, ✓ identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, ✓ identifikovať hudobné formy a žánre, ✓ rozpoznať formotvorné prvky, ✓ počúvať sústredene, dešifrovať a vlastnými slovami vyjadriť atmosféru, emócie, asociácie, predstavy, príp. konkrétny program, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, ✓ realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, ✓ pohybom rozlíšiť kontrastné časti hudobnej formy, 	<p>hudobné nástroje rytmické modely napr. tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri-ti-ri; nič; es; pau- za; veľ-ká pau-za; atď.</p> <p>melodicko-rytmické schémy, cvičenia, piesne inštrumentálny sprievod, burdón, ostinato, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra improvizácia dirigentské a individuálne gestá učiteľa dirigovanie – intuitívne výrazové pohyby, štandardizované taktovacie schémy (2/4;3/4;4/4)</p> <p>Percepčné činnosti - aktívne počúvanie skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev</p> <p>funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, pianissimo, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo; akcent; harmónia durová, mólová, forma – kontrastné časti</p> <p>nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby</p> <p>pieseň, koncert, opera, muzikál, komorná hudba, hudba klasická, ľudová, tanečná, zábavná, populárna</p> <p>motív, veta (predvetie, závetie), opakovanie, kontrast</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia</p> <p>polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec</p>	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ pohybom rozlíšiť formotvorné prvky, ✓ realizovať kultivovaný estetický pohyb, ✓ samostatne vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu, rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, ✓ vytvoriť hudobno - dramatický celok, ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ✓ vizuálne zobrazíť zvukové vnemy, ✓ vytvoriť (zapísať), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis. 	<p>Hudobno-dramatické činnosti vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne, scenár), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi tvorivá dramatika</p> <p>Hudobno-vizuálne činnosti</p> <p>grafická partitúra</p>	
--	---	--

Prierezové témy vyučujúci aktuálne podľa nacvičovanej piesne zaradí do obsahu vzdelávania v rôznych formách – motivácia, rozhovor, riadený rozhovor, pojmová mapa...

- **environmentálna výchova** učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť konanie ľudí vo vzťahu k prírode, šetrenie energiou
- **osobnostný a sociálny rozvoj** praktické manuálne zručnosti, schopnosť spolupracovať, hodnotiť výsledky svojej práce – sebahodnotenie
- **tvorba projektu a prezentačné zručnosti** – vedie žiakov k prezentovaniu svojej práce pred spolužiakmi po dokončení výrobku, na výstave pri prezentáciách triedy
- **ochrana života človeka a zdravia** učí žiakov správnej manipulácii s nástrojmi, pochopiť význam BOZ a bude realizovaná vo všetkých témach
- **regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra** vytvára u žiakov predpoklady na pestovanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, ľudového umenia a kultúrneho dedičstva

Hodnotenie:

Priebežné – ústne a slovné hodnotenie

Záverečné – slovné hodnotenie - záverečné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení 4 stupňami slovného hodnotenia, podľa aktuálnych *Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiaka* (veľmi dobré výsledky, dobré výsledky, uspokojivé výsledky, neuspokojivé výsledky).

Spev piesne – podľa TVVP nacvičované piesne ľudové z regiónu, umelé detské piesne.

Pozná predpísané detské hudobné skladby.

Zvládne dramatizáciu v kolektívnom vystúpení.